

Premýšľanie o živote ducha

Inštitút Ruhi

Kniha 1

Premýšľanie o živote ducha

Inštitút Ruhi

Knihy sérií Inštitútu Ruhi:

Nižšie uvádzame aktuálne publikácie v sériach kníh pripravených Inštitútom Ruhi. Knihy majú slúžiť pri štúdiu hlavného radu kurzov v rámci systematického úsilia zvýšiť schopnosť mládeže a dospelých slúžiť svojim spoločenstvám. Inštitút Ruhi pripravuje súbor kurzov pre vzdelávanie učiteľov bahájskej detskej školy nadväzujúci na 3. knihu a podobný súbor pre prípravu animátorov skupín mladšej mládeže nadväzujúci na 5. knihu. Tieto súbory sú tiež uvedené v zozname. Treba však upozorniť, že sa zoznam bude meniť popri tom, ako budú pribúdať skúsenosti na poli služby a niektoré pripravované knihy v osnovách dosiahnu štadium, kedy bude možné ich všetkým sprístupniť.

1. kniha	<i>Premýšľanie o živote ducha</i>
2. kniha	<i>Povstať k službe</i>
3. kniha	<i>Vyučovanie v detskej škole, prvý ročník</i> <i>Vyučovanie v detskej škole, druhý ročník</i> <i>Vyučovanie v detskej škole, tretí ročník</i> <i>Vyučovanie v detskej škole, štvrtý ročník</i>
4. kniha	<i>Dvojica Prejavov</i>
5. kniha	<i>Odhalovanie schopnosti mladšej mládeže</i> <i>Prvotný impulz: prvá vetva 5. knihy</i> <i>Rozširovanie kruhu: druhá vetva 5. knihy</i>
6. kniha	<i>Učenie viery</i>
7. kniha	<i>Kráčajme spolu cestou služby</i>
8. kniha	<i>Bahá'u'lláhova Zmluva</i>
9 kniha	<i>Nadobúdame perspektívnu história</i>
10. kniha	<i>Budovanie živých spoločenstiev</i>
11. kniha	<i>Materiálne prostriedky</i>
12. kniha	<i>(pripravuje sa)</i>
13. kniha	<i>Zapájame sa do sociálnej činnosti</i>
14. kniha	<i>(pripravuje sa)</i>

Copyright © 1987, 2012, 2020 Ruhi Foundation, Kolumbia
Všetky práva vyhradené. Edícia 4.1.1.PE publikovaná v júla 2020

Originally published in Spanish as *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Slovak has been granted to The National Spiritual Assembly of the Bahá'ís of the Slovak Republic by the Ruhi Institute.

Obsah:

Úvodné slovo pre týtorov a tútorky	1
Porozumenie bahájskym spisom.....	5
Modlitba.....	17
Život a smrť	32

ÚVODNÉ SLOVO PRE TÚTOROV A TÚTORKY

Počet oblastí sveta, v ktorých sa študuje prvá kniha hlavného radu kurzov Inštitútu Ruhi, *Úvahy o živote ducha*, je na vzostupe mnoho rokov. Vo veľkej väčšine prípadov materiál čítajú a diskutujú oňom priatelia v študijnej skupine, ktorá sa budť stretáva pravidelne alebo študuje intenzívne počas kampane či na sústredeniach počas prázdnin. Bez ohľadu na spôsob štúdia jeden člen skupiny pôsobí ako tútor alebo tútorka. Vzťah medzi tútormi a ostatnými účastníkmi nie je ako vzťah učiteľov a žiakov. Všetci sú vedome zapojení do procesu, v ktorom sa každý snaží učiť. Tútori však nie sú ani nezaujatími či pasívnymi vedúcimi diskusií. Keďže absolvovali dostatočný počet kurzov a podujali sa k činom služby, ku ktorým kurzy vedú, sú schopní členom skupiny pomôcť splniť cieľ materiálu. Tútorom prvej knihy môže pomôcť, keď si z času na čas pripomenú myšlienky tohto úvodného slova.

Účastníci z celého sveta, ktorí začínajú študovať prvý kurz Inštitútu, pochádzajú z rozličných prostredí. Niektorí sú už členmi bahájskeho spoločenstva a snažia sa prehľbiť svoju schopnosť slúžiť Veci, ku ktorej sa pridali. Niektorí vnímajú kurz ako začiatok svojho spoznávania bahájskej viery ako náboženstva. Iných priťahujú bahájske myšlienky a radi by sa oboznámili so zámermi a aktivitami spoločenstva. Narastá počet najmä mladých ľudí, ktorí vnímajú kurz ako prvý krok pri snahe rozvinúť si schopnosť slúžiť spoločnosti, často prostredníctvom jedného z programov bahájskeho spoločenstva.

Každý účastník by mal byť na začiatku oboznámený s tým, že kurzy Inštitútu Ruhi vytyčujú cestu služby ľudstvu, po ktorej každý z nás kráča vlastným tempom, pričom ostatným pomáha a pomoc dostáva. Kráčanie po tejto ceste sa spája s napĺňaním dvoch morálnych zámerov: zaoberať sa vlastným duchovným a intelektuálnym rastom a prispievať k premene spoločnosti. Pokrok na tejto ceste si vyžaduje rozvinúť si niekoľko schopností úzko spojených s porozumením a poznáním, duchovných vlastností a chvályhodných postojov, ako i škálu praktických schopností a zručností. Zdrojmi poznania, z ktorých Inštitút čerpá, je na jednej strane učenie bahájskej viery a na druhej strane znásobujúce sa skúsenosti celosvetového bahájskeho spoločenstva s materiálnym a duchovným napredovaním civilizácie. Inštitút je inšpirovaný Bahá'u'lláhovou predstavou toho, kým sa môže jednotlivec stať, a civilizácie, ktorú dokážeme vybudovať. Predpokladá sa, že sú všetci účastníci bez ohľadu na svoje prostredie otvorení prijať túto predstavu, ktorá je podkladom štúdia všetkých celkov kníh.

Človek, ktorý nie je s Vierou oboznámený, vo svete, v ktorom sú skupiny a myšlienkové smery pre získanie sympatizantov ochotné využiť akékoľvek prostriedky, môže mať opodstatnené pochybnosti o pohnútkach Inštitútu Ruhi, hlavne: „Vyžaduje sa odo mňa, aby som konvertoval?“ či „Žiada sa odo mňa, aby som vyznával náboženstvo?“ Takéto otázky poskytujú tútorom príležitosť objasniť zámer radu kurzov vo svetle vyššie uvedeného. Tútor môže spomenúť i to, že i keď je prirodzené, že by baháji svojich priateľov radi privítali v spoločenstve, učenie im zakazuje agitovať. Ako sa materiály snažia jednoznačne uviesť, kráčanie po ceste služby, ktorú vytyčujú kurzy inštitútu, si vyžaduje neustále prehlbovanie porozumenia Bahá'u'lláhovmu učeniu, pričom prijatie a viera sú záležitosti ponechané na slobodnej úvahy každého jednotlivca, bez nátlaku.

Nie je teda prekvapivé, že prvá kniha začína tému porozumenia, ktorá je ústredná aj vo všetkých ostatných knihách. Čítať sväté spisy nie je to isté, ako prečítať tisícky strán, ktoré si za život človek prelistuje. Cieľom prvého celku s názvom „*Porozumenie bahájskym spisom*“ je vytvoriť si zvyk každý deň čítať úryvky svätých textov a premýšľať nad ich významom, zvyk, ktorý účastníkom nesmierne pomôže, keď sa vydajú na cestu služby. Tútor a tútorka sa pri vedení účastníkov v ich štúdiu budú musieť veľmi obsiahlo venovať téme porozumenia.

Bahájske Písma obsahujie hlboké duchovné pravdy a sme si vedomí toho, že aj napriek našej snahe prehľbiť si porozumenie o jeho nekonečných významoch, táto snaha sa nikdy neskončí. Vo všeobecnosti pri prvom čítaní úryvku nadobúdame základné pochopenie jeho bezprostredného významu a prvá časť prvého celku začína práve tým. Preto po prečítaní citátu „zlepšenie sveta možno dosiahnuť čistými a dobrotivými skutkami, odporúčaniahodným a vhodným správaním,“ dostane účastník jednoduchú otázku: „Ako môže byť dosiahnuté zlepšenie sveta?“ Na prvý pohľad sa tento druh otázok a cvičení môže javiť ako príliš jednoduchý. Roky skúseností Inštitútu však opodstatnili, aby sa začalo práve takto. Je potrebné, aby sme si všetci pripomenuli, že i keď sa

nevieme dočkať odkrývania ďalších vrstiev významov úryvku, nemali by sme svojim mysliam dovoliť, aby prehliadli ten najočividnejší význam. Pozornosť venovaná tejto prvej úrovni porozumenia je tiež kľúčová pre skupinovú konzultáciu, keďže posilňuje jednotu myslenia, ktorá je vždy na dosah, keď sa osobné názory nechajú inšpirovať božskou múdrostou.

Na tomto mieste treba poznamenať, že v prípade väčšiny úryvkov dlhá diskusia o význame jednotlivých slov vytrhnutých z kontextu nepomáha porozumieť bezprostrednému významu. Napriek tomu môže byť niekedy potrebné vyhľadať niektoré slová v slovníku. Užitočnejšie sa však zdá byť, keď sa účastníci naučia odvodzovať významy slov z celých viet a odsekov.

Tomu, aby sa porozumenie prenieslo cez úroveň bezprostredného významu, pomáhajú cvičenia, ktoré ukazujú, ako je možné myšlienky pretaviť do konkrétnych príkladov. Postačujú na to priamočiare cvičenia. Napríklad v 2. časti majú účastníci vo svete prečítaného úryvku rozhodnúť, či sú isté vlastnosti chvályhodné. V podobnom cvičení v 4. časti majú vymenovať päť cností a rozhodnúť, či je možné ich nadobudnúť bez pravdovravnosti, ktorá je v spisoch označená ako „základ všetkých cností“.

Dosiahnutie cieľa celku si vyžaduje ešte viac prehĺbiť porozumenie. Preto sú účastníci nabádaní, aby premýšľali o niektorých dôsledkoch uvedených úryvkov. V 2. časti sa po nich žiada, aby rozhodli, či je uvedený výrok pravdivý: „Na svete je tak málo dobrých ľudí, že ich činy nemajú žiadny účinok.“ Zámerom nie je podnietiť bežné názory. Tútor či tútorka sa má dopýtať na odôvodnenia odpovedí účastníkov. Skupina by mala dôjsť k záveru, že tento výrok musí byť nevyhnutne nepravdivý, keďže je v rozpore s prvým citátom v predošej časti. Ďalší príklad tohto druhu cvičení je otázka, či je bahájom dovolené spovedať sa niekomu ďalšiemu zo svojich hriechov. Odkazuje na zákaz spovede za účelom odpustenia hriechov v učení, ktorý, i keď sa v študovaných úryvkoch priamo nespomína, sa dá odvodiť z významu verša „sám si každodenne skladaj účty, ešte než budeš povolaný k zúčtovaniu“.

V žiadnom prípade sa cvičenia v tomto celku nesnažia obsiahnuť celú škálu významov, ktoré sa v predostretých úryvkoch ukrývajú. Každý tútor či tútorka má zvažovať, aká dlhá by mala byť diskusia pri jednotlivých cvičeniach. Treba pamätať na to, že predlžovanie rozhovorov otváraním množstva súvisiacich, avšak okrajových, konceptov, obvykle znižuje účinnosť materiálu. Každá skupina sa potrebuje ustáliť na rozumnom tempe napredovania. Účastníci by mali jednoznačne cítiť, že rovnomerne postupujú s ohľadom na svoje možnosti. Tútor a tútorka však má pozorne sledovať, aby sa neprechádzalo časťami príliš rýchlo či povrchne bez hlbavej analýzy cvičení. Skupiny, ktoré takto postupovali, len vyplňovaním odpovedí, totiž nikdy nedosiahli trvalých výsledkov.

Zmienku si zaslúži jedna posledná myšlienka: Tútor či tútorka má zaistit, že je každý člen skupiny zapojený do procesu učenia sa inšpirovaného materiálom. Často je výzvou, ako podnietiť zainteresovanosť účastníkov bez vytvárania nátlaku, aby museli rozprávať. To, čo si treba už na začiatku uvedomiť, je, že čeliť tejto výzve nepomáhajú otázky typu: „Čo to pre teba znamená?“ Takéto otázky obvykle degradujú poznanie a pravdu na úroveň názoru. Následne môže byť ľažké vytvoriť atmosféru, v ktorej by konzultácia medzi členmi skupiny viedla k prehlbovaniu porozumenia.

Druhý celok knihy sa, ako prvý, zaoberá zvykom dôležitým pre duchovný život: pravidelnou modlitbou. V úvodných častiach objasňuje koncept „cesty služby“ a načrtáva, že aby sme mohli kráčať po tejto ceste, musíme byť motivovaní dvomi zámermi. Účastníci potom skúmajú úvodný súbor citátov prinášajúci poznatky o povahе týchto zámerov, ktorou sa zaoberajú aj budúce kurzy.

Vychádzajúc z tejto témy sa potom celok ponára do skúmania významu modlitby. Používa pritom podobný prístup, aký bol popísaný v odsekoch vyššie. Otázky a cvičenia sú formulované tak, aby prehlbovali porozumenie o významoch študovaných úryvkov zo spisov. Tútor či tútorka možno v priebehu štúdia tohto celku bude musieť rozohnať pochybnosti pomocou analýzy domnienok, ktoré majú svoje korene vo vysvetleniach a praktikách z minulosti. V niektorých tradíciiach rituály a forma postupne zatienili dôležitosť vnútorného bytia a mnohí sa odvrátili od dôležitosti modlitby, ktorá je pre ľudskú dušu nie menej potrebná, než je potrava pre výživu tela.

Navýše sa celok tiež usiluje prebudíť v účastníkoch túžbu „zhovárať sa s Bohom“ a približovať sa k Nemu. Medzi študované myšlienky patrí, čo znamená byť v stave modlitby, aké

majú naše srdcia a myslé v tomto stave nastavenie, či aké by mali byť okolité podmienky, či už keď sme osamote alebo na stretnutí. Dokonca po tom, ako účastníci venujú čas premýšľaniu o silách aktivovaných prostredníctvom spoločného uctievania, žiada sa od nich, aby zvážili zorganizovanie modlitebné stretnutia.

Štúdium tretieho celku knihy s názvom „*Život a smrť*“ má posilniť odhadlanie kráčať po ceste služby a prehľbiť porozumenie jej zmysluplnosti. Najlepšie je, keď službu v tomto svete vnímame v kontexte celého života, ktorý siaha za našu pozemskú existenciu a odvíja sa večne popri tom, ako naše duše prechádzajú Božími svetmi. V priebehu vzdelávania na rozdiel od technických školení by si mali účastníci čoraz viac uvedomovať význam a zmysel toho, čo robia. Podľa skúseností jedine, keď sa prehľbuje toto vedomie, môžu začať sami seba vnímať ako aktívnych, zodpovedných „vlastníkov“ svojho učenia sa.

Všetky časti tohto celku začínajú jedným až troma citátmi z bahájskych písem, po ktorých nasleduje niekoľko cvičení. Jazyková náročnosť úryvkov tohto celku je vyšia než v predošlých dvoch. Skupina sa však nemusí zdržovať t'ažkými slovami. Tútor či tútorka sa uistí, že všetci chápú ústrednú myšlienku každej časti, čo je podstatou cvičení.

Vzhľadom na povahu tejto témy je cvičenie s konkrétnymi príkladmi málo. Väčšina sa zameriava na skúmanie konceptov. Treba si uvedomiť, že niektoré položené otázky v cvičeniach nemožno zodpovedať rýchlo a jednoznačne. Boli pridané pre zvyšovanie povedomia o tejto téme. Vzdelávací ciel v týchto prípadoch bude splnený už len jednoduchým zamyslením sa nad nimi.

Niekoľko prvých častí sa zameriava na vzťah medzi dušou a telom, ktoré spoločne na tejto úrovni existencie vytvárajú ľudskú bytosť. Ústrednou myšlienkom týchto častí je, že duša nie je materiálnym prvkom a že jej spojenie s telom môže byť prirovnané k svetu, ktoré sa odráža v zrkadle. Ani prach pokrývajúci jeho povrch, ani prípadné zničenie zrkadla neovplyvní nádheru samotného sveta. Smrť je len zmenou stavu, pri ktorej dochádza k prerušeniu spojenia medzi telom a dušou, a po ktorej duša naveky postupuje smerom k svojmu Stvoriteľovi.

Celok sa potom ubera k otázke zmyslu života poznáť Boha a dosiahnuť Jeho prítomnosť. Diskusia sa zaobráb dvomi obšírnymi témami. Prvou je zmysel života na tomto svete a druhou je cesta duše po smrti. Duša je znamením Boha a dokáže odrážať všetky Jeho mená a prídomky. Tento potenciál je však v ľudskej bytosti skrytý a môže sa rozvinúť jedine s pomocou Prejavov Božích, posvätených Bytostí, ktoré z času na čas prichádzajú viesť ľudstvo. Prostredníctvom výchovy, ktorú prinášajú, sa môžu vyjaviť poklady schované v našom vnútri.

Čo sa týka cest duše po smrti, účastníkom je na zamyslenie predostretá séria myšlienok: že verní Bohu dosiahnu skutočné šťastie, že nikto z nás nepozná svoj koniec, a preto by sme si mali navzájom odpúšťať a nepovyšovať sa nad druhými, že v ďalšom svete podobne ako v tomto duša naďalej napriekuje a že duchovné schopnosti, ktoré si tu bola rozvinula, jej tam pomôžu, že v ďalších rišach rozpoznáme svojich blízkych, budeme si pamätať svoje životy v tomto svete a budeme sa tešiť z prítomnosti svätých a posvätených duší.

Celok sa končí úryvkom z Bahá'u'lláhovho písma, v ktorom nás uistuje o prínosoch nasledujúceho sveta a nabáda nás, aby sme zmenám tohto života nedovolili zarmútiť nás. Účastníci sú potom vyzvaní, aby uvažovali nad tým, ako sa študované úryvky týkajú ich životov.

Porozumenie bahájskym spisom

Ciel'

Posilniť zvyk každý deň čítať
úryvky zo svätého Písma
a rozjímať nad ich významom.

1. ČASŤ

Cieľom tohto celku je pomôcť vám rozvinúť a posilniť si zvyk každý deň čítať úryvky svätého Písma a rozjímať nad ich významom. Celok začína jednoduchým cvičením, ktoré po vás žiada, aby ste si prečítali vety zo spisov a odpovedali na otázky, pričom odpovede na ne sú samotné vety. Aj keď je toto cvičenie jednoduché, pomôže vám uvažovať nad významom úryvkov a naučiť sa ich naspamäť.

„Zlepšenie sveta možno dosiahnuť čistými a dobrovitými skutkami, odporúčania hodným a vhodným správaním.“¹

1. Ako možno dosiahnuť zlepšenie sveta? _____

„Vyvaruj sa, ó Bahov ľud, aby si kráčal po cestách tých, ktorých slová a skutky sa líšia.“²

2. Po čích cestách nemáme kráčať? _____

„Ó synu bytia! Sám si každodenne skladaj účty, ešte než budeš povolaný k zúčtovaniu...“³

3. Čo by sme mali urobiť skôr, než budeme povolaní k zúčtovaniu? _____

„Rieknite, ó bratia! Nech vás zdobia skutky, a nie slová!“⁴

4. Čo by nás malo zdobiť? _____

„Sväte slová a čisté a dobré skutky vystupujú na nebesia božskej slávy.“⁵

5. Čo sa deje so svätými slovami a čistými a dobrými skutkami? _____

2. ČASŤ

Nasleduje niekoľko cvičení, ktoré súvisia s citátmi, ktoré ste práve študovali. Ich zámerom je pomôcť vám v skupine hlbšie rozjímať nad dôležitosťou úryvkov, a nemali by ste k nim pristupovať mechanicky. To však neznamená, že by si každé cvičenie vyžadovalo rozsiahlu diskusiu. Ak však bude niektoré cvičenie náročné, tútor či tútorka vašej skupiny vám môže ho dôkladne preskúmať.

1. Odporúčania hodné je niečo, čo si zaslúži chválu. Ktoré z nasledujúcich príkladov sú odporúčania hodné?

- a. Byť dobrým pracovníkom _____
- b. Vážiť si druhých _____
- c. Rád študovať _____
- d. Klamat' _____
- e. Byť lenivý _____
- f. Slúžiť ostatným _____
2. Čo znamená slovné spojenie „ešte než budeš povolaný k zúčtovaniu“? _____

3. Rozhodnite, či sú nasledujúce tvrdenia pravdivé alebo nepravdivé:
- a. Na svete je tak málo dobrých ľudí, že ich činy nemajú žiadny účinok. P N
- b. Niečo je správne, ak to súhlasí s mienkou ostatných ľudí. P N
- c. Niečo je správne, ak to súhlasí s Božím učením. P N
4. Ktoré z týchto skutkov sú čisté a dobré?
- a. Starostlivosť a učenie detí P N
- b. Krádež P N
- c. Modlitba za rozvoj druhých P N
- d. Nevinné klamstvo, aby sme sa vyhli neprijemnostiam P N
- e. Pomoc druhým, za ktorú očakávame odmenu P N
5. V ktorých prípadoch sa slová odlišujú od skutkov?
- a. Niekoľko dokola opakuje, že by sme mali byť všetci zjednotení, ale správa sa spôsobom, ktorý vytvára konflikty. P N
- b. Niekoľko chváli hodnotu cudného života, ale má mimomanželské sexuálne styky. P N
- c. Niekoľko príležitostne pije alkohol, a zároveň hľásia, že je členom náboženstva, ktoré pitie zakazuje. P N
- d. Niekoľko podporuje rovnoprávnosť mužov a žien, no ako zamestnávateľ platí za rovnakú prácu ženám menej než mužom. P N
6. Majú baháji dovolené spovedať sa inému človeku? _____
7. Čo by mali robiť namiesto spovede? _____

8. Čo znamená slovné spojenie „nebesia božskej slávy“? _____

9. Ako vplývajú zlé skutky na svet? _____

10. Ako vplývajú zlé skutky na tých, ktorí ich konajú? _____

3. ČASŤ

Prečítajte si a rozjímajte nad nasledujúcimi citátmi zo spisov. Potom sa pokúste naučiť sa ich naspamäť.

„Pravdovravnosť je základ všetkých ľudských cností.“⁶

1. Čo je základom všetkých ľudských cností? _____

„Pokrok a úspech žiadnej duše v žiadnom zo svetov Božích nie je možný bez pravdovravnosti.“⁷

2. Čo nie je možné bez pravdovravnosti? _____

„Svoj jazyk si skrášlite pravdovravnosťou, ó ľudia, a duše si ozdobte príkrasou čestnosti.“⁸

3. Čím by sme si mali skrášliť jazyk? _____

4. Čím by sme si mali ozdobiť dušu? _____

„Zrak majte cudný, ruku vernú, jazyk pravdovravný a srdce osvietené.“⁹

5. Aké by malo byť naše oko? _____ Naša ruka? _____

Náš jazyk? _____ Naše srdce? _____

„Tí, ktorí prebývajú v svätostánku Božom a usadili sa na stolcoch večnej slávy, nikdy nenačiahnu ruku, aby sa nezákonne zmocnili vlastníctva bližného svojho, hoc i akéhokoľvek ničomného a nehodného, i keby umierali od hladu.“¹⁰

6. Čo by baháji odmietli urobiť, i keby umierali od hladu? _____

4. ČASŤ

Ako ste si zrejme všimli v druhej časti, niektoré cvičenia si vyžadujú presné odpovede. Ak sa v takom prípade vyskytnú pochybnosti ohľadom správnej odpovede, tútor/ka vám a vašim spoluúčastníkom pomôže myšlienkovo sa zjednotiť. Pri iných cvičeniach je hodnotná práve samotná diskusia a neočakáva sa žiadna konkrétna správna odpoveď. Tretie cvičenie v tejto časti spadá pod prvý typ a šieste cvičenie patrí do druhej kategórie.

1. Pravdovravnosť je základ všetkých ľudských cností. Vymenujte päť cností. _____

2. Môžeme tieto cnosti nadobudnúť bez pravdovravnosti? _____
3. Rozhodnite, či sú tieto tvrdenia pravdivé alebo nepravdivé:
 - a. Človek môže byť spravodlivý, aj keď klame. P N
 - b. Niekto, kto kradne, má poctivú ruku. P N
 - c. Poctivá ruka sa nikdy nedotkne toho, čo jej nepatrí. P N
 - d. Dívať sa na pornografický materiál je v rozpore s Bahá'u'lláhovou radou, aby sme mali oči, ktoré sú cudné. P N
 - e. Pravdovravnosť znamená neklamať. P N
 - f. Čestnosť je príkrasou duše. P N
 - g. Človek, ktorý nie je pravdovravný, sa môže duchovne vyvíjať. P N
 - h. Klamať z času na čas nevadí. P N
 - i. Ak je človek hladný, krádež je v Božích očiach prijateľná. P N
 - j. Ak si niečo zoberieme bez dovolenia majiteľa, s tým, že sa chystáme mu to neskôr vrátiť, nie je to krádež. P N
 - k. Keď konáme poctivo a sme čestní a pravdovravní, naše srdce je osvietené. P N
 - l. Nie je možné, aby bolo podnikanie úspešné bez občasného podvádzania. P N
4. Je možné klamať samého seba? _____
5. O čo prídeme, keď zaklameme? _____

6. Aký by bol svet, keby sme všetci boli pravdovravní a čestní? _____

5. ČASŤ

Prečítajte si nasledujúce citáty a skúste sa ich naučiť naspamäť. Memorovanie citátov zo spisov je veľmi napĺňajúce a mali by ste na to vynaložiť čo najväčšie úsilie. Samozrejme nie pre všetkých je učenie sa naspamäť jednoduché. Ked' sa však o to usilujeme, pomáha nám to vryť si tieto myšlienky do súdc a myslí a vyjadrovať ich čo najvernejšie pôvodnému textu.

„Láskavý jazyk predstavuje magnet, ktorý pritahuje ľudské srdcia. Predstavuje chlieb ducha, slová odieva do významu, je žriedlom svetla múdrosti a porozumenia. ...“¹¹

1. Ako môžeme opísť láskavý jazyk? _____

2. Aký účinok má láskavý jazyk na slová? _____

„Ó vy milovaní Pána! V tomto posvätnom zriadení nie sú v žiadnom prípade dovolené sváry ani spory. Každý agresor sa pripravuje o priazeň Božiu.“¹²

3. Čo nie je podľa tohto citátu dovolené v tomto zriadení? _____

4. Čo si útočník spôsobuje? _____

„V tento deň nemôže nič tejto Veci poškodiť viac než to, ked' medzi Bohom milovanými existujú rozkoly a spory, rozbroje, odcudzenie a ľahostajnosť.“¹³

5. Čo môže najviac poškodiť veci Božej? _____

„Neuspokojte sa s tým, že budete priateľstvo preukazovať iba slovne. Nech vám srdce zahorí láskyplnosťou ku všetkým, ktorí vám prídu do cesty.“¹⁴

6. Aké priateľstvo by nás nemalo uspokojiť? _____

7. Čím by nám malo zahoriet' srdce? _____

„Ked' príde myšlienka na vojnu, čel'te jej silnejšou myšlienkovou mieru. Myšlienka na nenávist' musí byť zničená mocnejšou myšlienkovou lásky.“¹⁵

8. Čo by malo čeliť myšlienke vojny? _____

9. Čo by malo zničiť myšlienku na nenávist'? _____

6. ČASŤ

Vypracujte nasledujúce cvičenia s predošlými citátmi na mysli:

1. Akým spôsobom láskavý jazyk pôsobí ako magnet? _____

2. Rozhodnite, či sú tieto výroky v súlade z láskavým jazykom:

a. „Neobťažuj ma!“ P N

b. „Prečo tomu nerozumieš?“ P N

c. „Mohli by ste, prosím, chvíľku počkať?“ P N

d. „To sú ale strašné deti!“ P N

e. „Dakujem, ste veľmi milá.“ P N

f. „Teraz na teba nemám vôbec čas. Mám prácu.“ P N

3. Rozhodnite, či tieto situácie predstavujú konflikt a rozbroje:

a. Dvaja ľudia vyjadria počas konzultácie rozdielne názory. P N

b. Dvaja ľudia sa počas konzultácie naštívú a pohádajú sa. P N

c. Dvaja ľudia prestanú chodiť na pravidelné modlitebné stretnutie, pretože sa spolu nerozprávajú. P N

d. Členovia tímu, ktorý pracuje na projekte, sa neustále stážujú, že si tí druhí neplnia svoje povinnosti. P N

4. Rozhodnite, či tieto situácie poukazujú na odcudzenie:
- Dve priateľky prejdú okolo seba na ulici, ale nepozdravia sa. P N
 - Niekto príde na modlitebné stretnutie a všetci ho vrelo privítajú. P N
 - Hoci sa k sebe dvaja členovia skupiny správajú slušne, nehrnú sa do spoločnej práce na projekte. P N
5. Rozhodnite, či sú uvedené tvrdenia pravdivé alebo nie:
- Človek by mal vždy povedať presne to, čo si myslí o druhých, bez ohľadu na to, či sa ich to dotkne. P N
 - Nevadí ked' klameme, aby sme sa vyhli konfliktu. P N
 - Konflikt môžeme prekonáť láskou a láskavosťou. P N
 - Slová majú väčší účinok, ak sú vyslovené s láskou. P N
 - Je v poriadku hádať sa s niekým, kto hádku vyvolal. P N
 - Človek má právo byť nepríjemný, ak je chorý alebo smutný. P N
 - Nie je pekné smiat' sa ostatným, ked' niečo robia nesprávne. P N
 - Hovorit' o chybách druhých nevadí, nie je to ohováranie. P N
 - Ak sa priatelia na seba hnevajú, každý z nich by mal vyvinúť veľké úsilie, aby sa opäť zblížili. P N
 - Ak sa priatelia na seba hnevajú, každý z nich by mal počkať, kým ten druhý neprejaví snahu o zblíženie. P N

7. ČASŤ

Preštudujte si tieto citáty a naučte sa ich naspamäť.

„... ohováranie zháša svetlo srdca a zadúša život duše.“¹⁶

„Nespomínaj hriechy druhých, pokým si sám hriešnikom.“¹⁷

„Nevyrieckni nič zlé, aby ti nič zlé nevraveli iní. Nezveličuj hriechy iných, aby sa tvoje vlastné hriechy nezdali byť veľké ...“¹⁸

„Ó synu bytia! Ako si len mohol zabudnúť na vlastné prehrešky a zaoberať sa prehreškami druhých?“¹⁹

1. Aký dopad má ohováranie na toho, kto ohovára? _____
-

2. Čo by sme si mali uvedomiť skôr, než začneme myslieť na hriechy iných ľudí? _____

3. Čo sa nám stane, ak budeme zveličovať hriechy druhých? _____

4. Na čo by sme si mali spomenúť, keď myslíme na prehrešky druhých ľudí? _____

8. ČASŤ

Vypracujte nasledujúce cvičenia s predošlými citátkami na mysli:

1. Čo sa stane s rozvojom duše človeka, ktorý sa zameriava na chyby druhých ľudí? _____

2. Aký dopad má ohováranie na spoločenstvo? _____

3. Čo urobíte, ak váš priateľ začne hovoriť o chybách niekoho iného? _____

4. Rozhodnite, či sú uvedené tvrdenia pravdivé alebo nie:

a. Ak hovoríme o niečich skutočných chybách, neohovárame. P N

b. Ak hovoríme zároveň o niečich dobrých vlastnostiach aj chybách, neohovárame. P N

c. Ohováranie sa v našej spoločnosti stalo zvykom a mali by sme si rozvinúť sebaovládanie, aby sme sa mu vyhli. P N

d. Ak poslucháč slúbi, že nebude opakovať to, čo povieme o inom človeku, ohováranie neškodí. P N

e. Ohováranie je jedným z najväčších nepriateľov jednoty. P N

- f. Ak si rozvinieme zlozvyk hovoriť po celý čas o iných, riskujeme, že prejdeme k ohováraniu. P N
- g. Ak sa na stretnutí miestnej duchovnej rady za účelom menovania členov výboru hovorí o schopnostiach rôznych ľudí, je to ohováranie. P N
- h. Ked' cítime nutkanie ohovárať, mali by sme pomysliť na vlastné chyby. P N
- i. Ak poznáme niekoho, kto nejakým spôsobom poškodzuje Vieru, mali by sme o tom diskutovať s členmi spoločenstva. P N
- j. Ak poznáme niekoho, kto nejakým spôsobom poškodzuje Vieru, mali by sme len informovať miestnu duchovnú radu. P N
- k. Nie je to zlé, ak manželský pár hovorí o chybách druhých ľudí, pretože manželia by medzi sebou nemali mať nijaké tajomstvá. P N

9. ČASŤ

Cieľom tohto celku, ako už bolo spomenuté na začiatku, je pomôcť účastníkom v ich úsilí rozvinúť a posilniť zvyk každý deň čítať úryvky zo svätých písem a rozjímať nad ich významom. Čítanie Božích veršov každé ráno a večer je jedno z Bahá'u'lláhových učení, ktoré pomáha nášmu duchovnému rozvoju. Nasledujúci úryvok nám pripomína štedrost', ktorú získavame, keď dodržujeme túto povinnosť. Povzbudzujeme vás, aby ste sa ho naučili nasepamäť:

„Ponorte sa do oceánu Mojich slov, aby ste mohli odhaliť jeho tajomstvá a objavíť všetky perly múdrosti ukrývajúce sa v jeho hlbinách.“²⁰

Možno teraz, po ukončení tohto celku, budete mať chuť zadovážiť si knihu s Bahá'u'lláhovým písmom a každý deň si z nej čítať. Na začiatok môžu byť vhodné Skryté slová.

ODKAZY

1. Bahá'u'lláh citovaný v: Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*,(Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006, 2018), ods. 39, s. 36-37
2. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, CXXXIX
3. Bahá'u'lláh. *Skryté slová* (Bratislava: Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike, rok), č. 31 z arabčiny
4. Tamtiež, č. 5 z perzštiny
5. Tamtiež, č. 69 z perzštiny
6. ‘Abdu’l-Bahá, citovaný v *The Advent of Divine Justice*, ods. 40, s. 39
7. Tamtiež
8. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, CXXXVI
9. Bahá'u'lláh, *Bahá'u'lláhove tabuľky zjavené po Kitáb-i-aqdas* (Bratislava: Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike, rok), s. 140, kapitola 9, odsek 5.
10. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, CXXXVII
11. Tamtiež, CXXXII
12. *Will and Testament of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1994, 2013), s. 26.
13. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, V
14. ‘Abdu’l-Bahá, z prednášky z 16. a 17. októbra 1911 publikovanej v *Paris Talks: Addresses Given by ‘Abdu’l-Bahá in Paris in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016), č. 1.7, s. 6
15. ‘Abdu’l-Bahá, z prednášky z 21. októbra 1911, tamtiež, č. 6.7, s. 22
16. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, CXXV
17. Bahá'u'lláh, *Skryté slová*, č. 27 z arabčiny
18. Tamtiež, č. 44 z perzštiny
19. Tamtiež, č. 26 z arabčiny
20. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, LXX

Modlitba

Ciel'

Rozjímať nad dôležitosťou modlitby
a posilniť si zvyk pravidelne sa modliť.

1. ČASŤ

Kurzy Inštitútu Ruhi sa snažia účastníkom pomôcť kráčať po ceste služby. Po tejto ceste kráčame poháňaní dvomi zámermi: duchovne a intelektuálne rást' a prispievať k premeni spoločnosti. Tieto dva aspekty nášho zámeru sú neoddeliteľné. Bahá'u'lláh nás v úryvku nabáda:

„Nezaoberaj sa vlastnými záujmami! Nech sa ti myšlienky upriamujú na to, čo pomôže osudu ľudstva a posväti ľudské srdcia a duše.“¹

V inom úryvku objasňuje:

„...zámer, s ktorým smrtelníci vstúpili z úplnej ničoty do ríše bytia, je pracovať pre zlepšenie sveta a žiť spolu v súlade a harmónii.“²

V súvislosti s naším vnútorným stavom vyhlasuje:

„Čisté srdce je ako zrkadlo. Očisti ho leštidlom lásky a odluky od všetkého okrem Boha, aby v ňom zasvetilo skutočné slnce a nastalo večné ráno.“³

A 'Abdu'l-Bahá nám hovorí:

„Srdcia musíte mať čisté a pohnútky úprimné, aby ste sa mohli stať príjemcami božských podarúnkov.“⁴

1. Na čo by sa mali upriamovať naše myšlienky a záujmy? _____

2. S akým zámerom sme vstúpili z úplnej ničoty do ríše bytia? _____

3. Čím by sme mali očistiť zrkadlo nášho srdca? _____

4. Čo priťahuje božské podarúnsky? _____

5. Ktoré z nasledujúcich sú pravdivé?
 - a. Najskôr je treba postarať sa o seba a až potom je možné starať sa o druhých. P N
 - b. Ak neustále pomáhaš ostatným, nakoniec stratíš zo zreteľa vlastné ciele. P N

- c. Sám si si najbližším priateľom. P N
- d. Najdôležitejšie je zistíť, čo ťa robí šťastným. P N
- e. Chod' za svojimi snavami a nájdeš šťastie. P N
- f. Pokiaľ nikomu neubližuješ, nezáleží na tom, čo robíš. P N
- g. Pokiaľ konáš i nejaké dobro, nevadí, ak sú tvoje motívy sebecké. P N

2. ČASŤ

Presvedčenie, ktoré je v súvislosti s našimi dvomi zámermi ústredné, je, že sme boli všetci stvorení vznešení. Bahá'u'lláh hovorí:

„Ó SYNU DUCHA! Stvoril som ťa bohatého. Prečo sa znižuješ k chudobe? Učinil som ťa vznešeným. Prečo sa pokoruješ? Dal som ti bytie z podstaty poznania. Prečo hľadáš osvietenie u niekoho iného než u Mňa? Vytváral som ťa z prsti lásky. Prečo sa zaoberáš niekým iným? Podívaj sa na seba, aby si Ma mohol nájsť v sebe mocného, silného a sebedostačujúceho.“⁵

Doplnenie prázdných miest nižšie vám pomôže rozjímať nad týmto úryvkom.

„Ó SYNU DUCHA! Stvoril som ťa _____ . Prečo sa _____
 k _____ ? _____ som ťa _____. Prečo sa _____ ?
 Dal som ti bytie z _____. Prečo _____
 u niekoho iného než u _____ ? _____ som ťa z prsti _____. Prečo sa
 _____ niekým _____ ? _____ sa na _____, aby si _____ mohol
 _____ v sebe _____, _____ a _____.“

Ak máme byť v súlade so vznešenosťou našich duší, je treba, aby sme sa obrátili k Zdroju nášho bytia a hľadali Uňho osvietenie. Najvhodnejším spôsobom, ako to dosiahnuť, je prostredníctvom modlitby. Shoghi Effendi, strážca Viery, nám hovorí, že jej hlavným cieľom je „rozvoj jednotlivca a spoločnosti prostredníctvom nadobúdania duchovných cností a schopností. Duša človeka je to prvé, čo musí byť vyživené. Modlitba je najvhodnejšia pre poskytnutie tejto duchovnej výživy.“⁶

3. ČASŤ

Boh je Vševediaci, nadovšetko Múdry. Stvoril nás a vie, čo je v našich srdciach a čo je pre nás najlepšie. Nepotrebuje naše modlitby. Prečo sa teda modlíme?

‘Abdu’l-Bahá hovorí:

„V najvyšnej modlitbe sa ľudia modlia len pre lásku k Bohu, nie preto, že sa Ho boja alebo že sa boja pekla, či preto, že dúfajú v milosť alebo v nebo. ... Keď sa človek zamiluje do ľudskej bytosti, je pre neho nemožné nespomínať meno svojho milovaného. O čo je potom t'ažšie nespomínať meno Božie, ak človek začal milovať Boha. ... Duchovný človek nenachádza potešenie v ničom inom než v spomínaní Boha.“⁷

A v odpovedi na otázku vysvetľuje:

„Ak jeden priateľ miluje druhého, nie je azda prirodzené, že si praje mu to povedať? Hoci vie, že priateľ si je vedomý jeho lásky, neželá si aj tak mu o tom povedať? ... Je pravda, že Boh pozná priania všetkých sŕdc, ale popud k modlitbe je prirodzený, vyviera z lásky človeka k Bohu.“⁸

1. Doplňte nasledujúce vety:

a) V _____ modlitbe sa ľudia _____ len pre _____ k Bohu, nie preto, že sa Ho boja, alebo _____, či preto, že, dúfajú v _____ alebo v nebo.

b) Ked' sa _____ do ľudskej bytosti, je pre neho _____ nespomínať _____ svojho _____. O čo je potom _____ meno _____, ak človek _____.

c) Duchovný človek nenachádza _____ v ničom inom než v _____ Boha.

2. Prečo sa modlíme? _____

3. Čo znamená fráza „spomínanie Boha“? _____

4. Čo je najvrúcnejšou túžbou človeka, ktorý niekoho miluje? _____

5. Z čoho vyviera popud k modlitbe? _____
-

4. ČASŤ

V modlitbe, ktorú zjavil Bahá'u'lláh, čítame:

„Úpenlivo Ťa prosím ... , aby si z mojej modlitby učinil oheň, ktorý spáli závoje oddelivšie ma od Tvojej krásy, a svetlo, ktoré ma dovedie k oceánu Tvojej prítomnosti.“⁹

V tej istej modlitbe Boha žiadame:

„Moju modlitbu, ó môj Pane, učiň žriedlom živých vôd, vd'aka ktorým budem môcť žiť, pokial' len pretrvá Tvoje mocnárstvo, a budem Ťa môcť spomínať v každom svete z Tvojich svetov.“¹⁰

1. V akom zmysle môže byť modlitba ako oheň? Čo spaľuje? _____
-

2. Vymenujte niektoré závoje, ktoré nás oddelujú od Boha. _____
-
-

3. Môže byť modlitba ako svetlo? Kam nás privádza? _____
-
-

4. Môže byť modlitba ako žriedlo živých vôd? Čo udeľuje našim dušiam? _____
-
-

5. ČASŤ

Prečítajte si nasledujúce ‘Abdu’l-Bahove slová a premýšľajte o nich:

„Vo svete bytia nie je nič ľubeznejšie ako modlitba. Človek musí žiť v stave modlitby. Najpožehnanejším stavom je stav modlitby a pokornej prosby. Modlitba je rozhovor s Bohom. Najvyšším cieľom alebo najľubeznejším stavom nie je nič iné než rozhovor s Bohom. Vytvára duchovnosť, vytvára pozornosť a nebeské pocity, navodzuje nové vábenie ku Kráľovstvu a vzbudzuje schopnosti vyššieho myslenia.“¹¹

1. Čo je najľubeznejším stavom vo svete bytia? _____

2. Čo znamená „stav modlitby“? _____

3. Vymenujte, čo vytvára modlitba. _____

4. Prejdite si citáty, ktoré ste študovali v posledných častiach a napište päť viet o povahе modlitby.
 - Modlitba je _____
 - Modlitba je _____
 - Modlitba je _____
 - Modlitba je _____
 - Modlitba je _____

6. ČASŤ

Prečítajte si tieto Bahá’u’lláhove slová a meditujte o nich:

„Ó služobník Môj, nôť verše Božie, ktoré si dostal, tak, ako ich nôtili tí, ktorí sa k Nemu priblížili. Tak bude môcť ľubeznosť tvojho nápevu roznieť tvoju vlastnú dušu a prilákať srdcia všetkých ľudí. Ked' niekto bude v súkromí svojej komnaty odriekat' verše Bohom zjavené, rozptýlení anjeli nadovšetko Mocného do diaľav roznesú vôňu slov, ktoré jeho ústa vyriecknu, a spôsobia, že sa srdce každého

spravodlivého človeka rozbúši. I ked' si sprvu možno nebude vedomý ich účinku, skrže milosť, ktorá mu je udelovaná, predsa skôr či neskôr musia mať na jeho dušu vplyv. Tak boli ustanovené záhady zjavenia Božieho z vôle Toho, kto je Zdroj moci a múdrosti.“¹²

1. Čo znamená „nôtit“? _____

2. Ako by sme mali nôtiť verše Božie? _____

3. Čo znamená „odriekat“? _____

4. Čo znamená „rozptyliť, rozniest“? _____

5. Aký účinok bude mať lúbeznosť nášho nápevu na naše duše? _____

6. Aký účinok bude mať lúbeznosť nášho nápevu na srdcia druhých? _____

7. ČASŤ

Možno sa budete chcieť naučiť naspamäť nasledujúce dva úryvky z modlitby zjavenej Bahá'u'lláhom:

„Ó Bože, môj Bože! Nehľad' na moje nádeje a konanie! Radšej pohliadni na Svoju vôľu, ktorá obklopuje nebesia i zem. Pri Tvojom Najväčšom mene, ó Ty, Pán všetkých národov! Túžil som len po tom, čo bolo Tvojou túžbou, a milujem len to, čo miluješ Ty.“¹³

„Si príliš vysoko na to, aby chvála tých, ktorí sú Ti nablízku, vystúpila na nebo Tvojej blízkosti, či aby vtáčatá sŕdc tých, ktorí sú Ti oddaní, dospeli ku dverciam Tvojej brány. Dosvedčujem, že si povznesený nado všetky prídomky a svätý nado všetky mená. Niet Boha okrem Teba, Najvznešenejšieho, nadovšetko Slávneho.“¹⁴

8. ČASŤ

‘Abdu’l-Bahá hovorí:

„Služobníkovi sa patrí modliť sa a žiadať od Boha pomoc, snažne prosiť a úpenivo žiadať o Jeho podporu. Tak to prináleží postaveniu slúžiacich a Pán nariaduje akokoľvek sa mu zažiada, v súlade s Jeho dokonalou múdrost'ou.“¹⁵

A vysvetľuje:

„Duch má vplyv; modlitba má duchovný účinok. Preto sa modlíme: ‚Ó Bože! Uzdrav tohto chorého človeka!‘ Azda Boh odpovie. Záleží na tom, kto sa modlí? Boh odpovie na modlitbu každého služobníka, ak je naliehavá. Jeho milosť je nesmierne, bezhraničná. Boh odpovedá na modlitby všetkých Svojich služobníkov. Odpovedá na modlitbu tejto rastliny. Rastlina sa akoby modlí: ‚Ó Bože, zošli mi dážď!‘ Boh odpovedá na modlitbu a rastlina rastie. Boh odpovie každému.“¹⁶

Je prirodzené, že v modlitbe Boha žiadame, aby nám dal, čo potrebujeme. Modlíme sa preto za naše zdravie a zdravie našich blížnych, modlíme sa za duchovný a materiálny pokrok našich rodín a modlíme sa, aby nás Boh viedol. Prosíme o silu, o vieri a o utvrdenie na ceste služby. Keď sa modlíme k Bohu, mali by sme samozrejme pamätať, že našim zámerom v živote je prispôsobiť našu vôle Vôli Božej. Preto je treba sa modliť, aby bola vykonaná Jeho vôle a aby sme boli pripravení sa jej podriadiť. Ak sa nasledujúce ‘Abdu’l-Bahove slová naučíte naspamäť, budú vám vždy slúžiť ako zdroj radosti a uistenia:

„Ó ty, ktorý obraciaš svoju tvár k Bohu! Zatvor oči pred všetkým ostatným a otvor ich pre rišu nadovšetko Slávneho. Čokol'vek si želáš, žiadaj jedine od Noho, čokol'vek hľadáš, hľadaj jedine u Noho. Jediným pohľadom vyhovie stotisícom nádejí, v okamihu vyliečí stotisíc nevyliečiteľných chorôb, prikývnutím dá balzam na každú ranu, razom oslobodí srdcia od okov zármutku. Činí, čo činí, a aké máme východisko? Koná Svoju vôle, nariaduje, čo si želá. Preto je lepšie, keď podrobene skloníš hlavu a vložíš dôveru v nadovšetko Milosrdného Pána.“¹⁷

9. ČASŤ

Z toho, čo sme sa v predošлом štúdiu dozvedeli, je jasné, že obracať sa v modlitbe k Bohu je nevyhnutnou požiadavkou duchovného života. Ako je len výnimocne lúbezné modliť sa k Bohu ráno hned po prebudení či v noci pred spaním. Čas, ktorý každý deň strávime modlitbou a počet vyslovených modlitieb závisí na našich potrebách a našom duchovnom smäde. Pri každej príležitosti si môžeme zvoliť spomedzi množstva modlitieb zjavených Bahá'u'lláhom, Bábom a ‘Abdu’l-Bahom. Bahá'u'lláh však zjavil aj tri povinné modlitby. Shoghi Effendi hovorí:

„Denné povinné modlitby sú celkovo tri. Najkratšia pozostáva z jediného verša, ktorý má byť odriekaný raz za dvadsaťštyri hodín, a to na poludnie. Stredná, ktorá sa začína slovami „Boh dosvedčuje, že niet iného Boha okrem Noho“ má byť odriekaná trikrát denne: ráno, napoludnie a večer. Táto modlitba sa spája s určitými fyzickými úkonmi a gestami. Dlhá modlitba, ktorá je z týchto troch najrozsiahlejšia, má byť odriekaná len raz za dvadsaťštyri hodín, a to kedykol'vek sa veriaci cíti naklonený tak urobiť. Je ponechané plne na veriacom, aby si vybral ktorúkol'vek z týchto troch modlitieb, ale

má povinnosť pomodlit' sa jednu z nich, a to v súlade so špecifickými pokynmi, ktoré sa s ňou spájajú.“¹⁸

A ďalej pokračuje:

„Tieto denné povinné modlitby, spolu s niekoľkými inými, ako napríklad modlitbu za uzdravenie a Tabuľku Ahmadví, Bahá'u'lláh obdaril zvláštnou mocou a významom, a preto by mali byť ako také veriacimi prijímané a odriekané s rozhodnou vierou a presvedčením, aby ich prostredníctvom mohli vstúpiť do omnoho bližšej rozpravy s Bohom a mohli sa väčšmi stotožniť s Jeho zákonom a nariadeniami.“¹⁹

Tri povinné modlitby zjavené Bahá'u'lláhom sa odriekajú, keď sme osamote. V bahájskej viere neexistuje ten typ hromadnej modlitby, pri ktorej niekto odrieka povinnú modlitbu v skupine podľa určitého rituálu. Modlitba za zosnulých je jediná hromadná modlitba predpísaná bahájskym zákonom. Odrieka ju jeden z prítomných pred uložením pozostatkov, zatiaľ čo ostatní zhromaždení v tichosti stoja.

1. Čo znamená slovo „povinná“? _____

2. Koľko povinných modlitieb Bahá'u'lláh zjavil? _____
3. Mali by sme každý deň odriekat' všetky tri modlitby? _____
4. Ak si zvolíme dlhú povinnú modlitbu, koľkokrát za deň by sme sa ju mali modliť? _____
5. Koľkokrát, ak si zvolíme strednú povinnú modlitbu? _____
6. Koľkokrát, ak si zvolíme krátku povinnú modlitbu? _____
7. Vymenujte niektoré modlitby, ktoré majú zvláštnu moc.

8. Naučte sa naspäť krátku povinnú modlitbu, ak ju ešte nepoznáte.
„Dosvedčujem, ó môj Bože, že si ma stvoril, aby som Ťa poznal a uctieval Ťa. V tomto okamihu dotvrdzujem svoju bezmocnosť a Tvoju moc, svoju chudobnosť a Tvoje bohatstvo. Niet iného Boha okrem Teba, Pomocníka v nebezpečí, Sebedostačujúceho.“²⁰

9. Čo dosvedčujeme v tejto modlitbe? _____

10. ČASŤ

Mali by sme pamätať na to, že okrem požehnaní obdržaných vďaka dodržiavaniu zákona povinnej modlitby a výživy získanej z prednášania iných modlitieb v súkromí sú tiež naše duše povznesené, keď počúvame modlitby recitované na stretnutiach, či už veľkých alebo malých. Bahá'u'lláh nám hovorí:

„Zhromaždite sa s najväčšou radosťou a družnosťou a odriekajte verše zjavené milosrdným Pánom. Vďaka tomu sa vašej vnútornej bytosti otvoria dvercia k pravému poznaniu, a potom budete cítiť, ako sú vaše duše naplnené neochvejnou a vaše srdcia plné žiarivej radosťi.“²¹

Všetkým nám prináša veľkú radosť, keď vieme, že sa po celom svete po tisícoch znásobujú modlitebné stretnutia, na ktorých sa spájajú priatelia a blízki v rozhvore s Bohom. Svetový dom spravodlivosti píše:

„Modlitebné stretnutia sú príležitosťou, kam môže každá duša prísť, vdychovať nebeské vône, zakúsiť sladkosť modlitby, rozjímať nad tvorivým Slovom, preniest sa na krídlach ducha a zhovárať sa s Milovaným. Vytvoria sa pocity družnosti a spoločnej veci, hlavne v duchovne povznesených rozhovoroch, ku ktorým pri takýchto príležitosťach prirodzene dochádza a ktorými sa dá otvorit „mesto ľudského srdca“.“²²

Ked' pocítime vnuknutie pomodliť sa, v tichosti chvíľu počkáme, aby sa nám vyčistila mysel' od vecí tohto sveta. V modlitbe sústred'ujeme svoje myšlienky na Boha. Po prečítaní modlitby zostaneme chvíľu v tichosti a neprejdeme náhle k inej činnosti. Tak isto sa správame, keď počúvame modlitby ostatných na stretnutiach. V takých chvíľach sa tiež modlíme a sústred'ujeme sa na slová, ako keby sme ich číitali sami.

1. V akom duchu by sme sa mali zhromažďovať pri odriekaní Božích veršov? _____

2. Čo bude dôsledkom toho, že sa zhromaždíme a budeme odriekáť Božie verše? _____

3. Modlitebné stretnutia sú príležitosťou, kam môže každá duša

— _____ ,

— _____ ,

— _____ ,

— _____ ,

— _____ a

4. Aké pocitá sa vytvoria na modlitebných stretnutiach? _____

5. Aký účinok majú duchovne povznesené rozhovory, ku ktorým prirodzene dochádza na modlitebných stretnutiach? _____

6. Napíšte pár slov o úctivom postoji, ktorý by sme mali mať počas modlitby, či už osamote alebo na stretnutí.

11. ČASŤ

Prvý celok tejto knihy sa zaoberal zvykom každý deň čítať úryvky zo spisov a uvažovať nad ich významom. V tomto celku ste rozjímali nad významom modlitby, a tak ste v sebe posilnili zvyk každodenne sa modliť. Predošlá časť nasmerovala vašu pozornosť na dôležitosť spoločného uctievania. Všetko, čo ste doteraz preštudovali, vás pripravilo podujatú sa, ak budete chcieť, na prvý skutok na ceste služby: byť hostiteľom modlitebného stretnutia.

V prvom kroku sa môžete naučiť naspäť niekol'ko modlitieb a nájsť si príležitosť podeliť sa o ne s niekoľkými priateľmi. Taktiež by ste sa mohli zameriť na to, aby ste sa zúčastnili aspoň jedného modlitebného stretnutia vo vašom spoločenstve a vrelo ho podporovali. V nejakom bode sa potom môžete rozhodnúť sám byť hostiteľom modlitebného stretnutia a pozvať priateľov, členov rodiny a susedov a pravidelne sa s nimi stretnať v modlitbe a družnosti. Nie je neobvyklé, že dva alebo tri ľudia účastníci tohto kurzu spoločne založia modlitebné stretnutie.

Asi šípite, že neexistuje presný návod, ako zorganizovať modlitebné stretnutie. Je však zrejmé, že je to stretnutie priateľov, pri ktorom sa hovoria modlitby, čítajú sa citáty zo spisov a dochádza k povznášajúcim rozhovorom – všetko v hlboko duchovnej atmosfére. Skúsite napísat niekoľko slov ku každej nasledujúcej téme v kontexte hostovania modlitebného stretnutia?

Vrelé a láskavé pozývanie:

Vytvorenie prostredia, ktoré víta:

Udržanie úctivej atmosféry:

Podporovanie radostnej družnosti:

Povzbudzovanie duchovne povznesených rozhovorov:

ODKAZY

1. Bahá'u'lláh, *Tabulky zjavené po Kitáb-i-aqdas* (Bratislava: Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike, rok). Lawh-i-dunyá, ods. 10., s.
2. Bahá'u'lláh, citovaný v *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, publikované Oddelením výskumu Svetového domu spravodlivosti (Londýn: Bahá'í Publishing Trust, 1987), č. 21, s. 5
3. Bahá'u'lláh, *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh* (Haifa: Bahá'í World Centre, 2018), č. 2.43, s. 31
4. 'Abdu'l-Bahá, z prednášky 5. 5. 1912 publikovanej v *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), s. 127
5. Bahá'u'lláh, *Skryté slová* (Bratislava: Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike, rok), č. 13 z arabčiny
6. Z listu napísaného menom Shoghiho Effendiho 8. decembra 1935 jednotlivému veriacemu publikovanom v komplikácii Oddelenia výskumu Svetového domu spravodlivosti: *Modlitba a zbožný život: Zbierka úryvkov z Bahá'u'lláhových, Bábových, a 'Abdu'l-Bahových spisov a z listov Shoghiho Effendiho a Svetového domu spravodlivosti*; preklady.bahai.sk
7. 'Abdu'l-Bahove slová citované J. E. Esslemontom v *Bahá'u'lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá'í Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2017), s. 106
8. Tamtiež
9. Bahá'u'lláh, *Kitáb-i-aqdas* (Trenčín: Svetlana, 2004). Výber textov, ktoré Bahá'u'lláh zjavil ako dodatok ku Kitáb-i-aqdas, s.
10. Tamtiež, s.
11. 'Abdu'l-Bahove slová citované v *Star of the West*, zväzok VIII., č. 4 (17. 5. 1917), s. 41
12. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, CXXXVI
13. Bahá'u'lláh, *Kitáb-i-aqdas*, Výber textov, ktoré Bahá'u'lláh zjavil ako dodatok ku Kitáb-i-aqdas
14. Tamtiež
15. 'Abdu'l-Bahá, *Modlitba a zbožný život: Zbierka úryvkov z Bahá'u'lláhových, Bábových, a 'Abdu'l-Bahových spisov a z listov Shoghiho Effendiho a Svetového domu spravodlivosti*
16. 'Abdu'l-Bahá, z prednášky 5. 5. 1912 publikovanej v *The Promulgation of Universal Peace*, s. 345

17. ‘Abdu’l-Bahá, *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá*, (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015), č. 22.1, s. 75–76
18. Z listu napísaného menom Shoghiho Effendiho 10. januára 1936, *Modlitba a zbožný život: Zbierka úryvkov z Bahá’u’lláhových, Bábových, a ‘Abdu’l-Bahových spisov a z listov Shoghiho Effendiho a Svetového domu spravodlivosti*
19. Z listu napísaného menom Shoghiho Effendiho 10. januára 1936, publikované v *Bahá’í Prayers*, s. 301
20. Bahá’u’lláh, *Kitáb-i-aqdas*, Výber textov, ktoré Bahá’u’lláh zjavil ako dodatok ku *Kitáb-i-aqdas*
21. Bahá’u’lláh, *Modlitba a zbožný život: Zbierka úryvkov z Bahá’u’lláhových, Bábových, a ‘Abdu’l-Bahových spisov a z listov Shoghiho Effendiho a Svetového domu spravodlivosti*
22. Z posolstva od Svetového domu spravodlivosti z 29. 12. 2015 publikovanom v *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), č. 35.49, s. 232

Život a smrt'

Ciel'

Pochopíť, že život netvoria iba zmeny a náhodnosti tohto sveta,
ale že jeho pravý význam predstavuje rozvoj duše.

1. ČASŤ

Ľudská duša je povznesená nad hmotu a fyzický svet. ‘Abdu’l-Bahá v jednej zo Svojich prednášok vysvetlil:

„Hmotné telá sú zložené z atómov. Ked’ sa tieto atómy začnú jeden od druhého odlučovať, začína rozklad a prichádza to, čo nazývame smrťou...“

S dušou je to inak. Duša nie je kombinácia prvkov, nie je zložená z mnohých atómov, je z jednej nedeliteľnej substancie, a preto je večná. Úplne sa vymyká usporiadaniu fyzického stvorenia, je nesmrteľná.“¹

1. Čo znamená „zložené z atómov“? _____
2. Je ľudská duša zložená z rozličných prvkov tak ako hmotné telá? _____
3. Je ľudská duša fyzickým organizmom? _____

2. ČASŤ

V liste napísanom v mene strážcu sa píše, že „duša človeka vzniká pri počatí“.² Svetový dom spravodlivosti v odpovedi na otázku o definícii „počatia“ poznamenal:

„V bahájskych písmach sa nenašlo nič, čo by presne definovalo biologický okamih a povahu udalosti označenú ako „počatie“. Podobne v medicínskom kontexte sa tento termín nepoužíva celkom jednoznačne. Podľa jedného ponímania počatia je to oplodnenie, podľa iného nasleduje po oplodnení a uhniezdení začiatkom tehotenstva. Preto nie je celkom možné určiť, kedy dochádza k spojeniu duše a materiálnej formy, a takéto otázky sa nedajú vyriešiť ľudskými úvahami či skúmaním, ked’že sa vzťahujú na záhadu duchovného sveta a povahu samotnej duše.“³

1. Kedy vzniká ľudská duša? _____
2. Vzťahuje sa pojem „počatie“ k presne stanovenému biologickému okamžiku? _____

3. ČASŤ

Spojenie medzi dušou a telom nie je hmotné. Duša nevstupuje do tela ani ho neopúšťa a nezaberá fyzický priestor. Jej spojenie s telom je podobné ako spojenie svetla so zrkadlom, ktoré ho odráža. Svetlo, ktoré sa v zrkadle odráža, nie je v ňom. Rovnako duša nie je vo vnútri tela. ‘Abdu’l-Bahá naznačuje:

„Rozumová duša, teda ľudský duch, neprežíva v tomto tele ako jeho súčasť, to jest nevstupuje doň. Pretože zostup a vstup sa týkajú tela a rozumová duša je od nich osloboodená. V skutočnosti nikdy do tela nevstúpila, a preto pri svojom odchode nepotrebuje žiadny iný príbytok. Nie, duch je s telom spojený podobne ako táto lampa

so zrkadlom. Ked' je zrkadlo vyleštené a zdokonalené, svetlo lampy sa v ňom zobrazí, a ked' je zrkadlo rozbité či zapadnuté prachom, svetlo zostane skryté.“⁴

1. Doplňte vety:

- a. Rozumová duša, teda _____, neprežíva v tomto tele ako jeho súčasť, to jest _____.
- b. _____ duša, teda ľudský duch, nevstupuje do tela, pretože zostup a vzostup _____ a rozumová duša je _____.
- c. Duša v skutočnosti nikdy _____, a preto pri svojom odchode nepotrebuje _____.
- d. Duch je s telom spojený podobne ako _____.
- e. Ked' je zrkadlo vyleštené a zdokonalené, _____ sa v ňom zobrazí.
- f. Ked' je zrkadlo rozbité či zapadnuté prachom, _____.

2. Na základe toho, čo sme doteraz študovali, rozhodnite, ktoré výroky sú pravdivé a ktoré nepravdivé:

- a. Duša nepatrí do fyzického sveta. P N
- b. Duša sa nachádza vnútri tela. P N
- c. Duša patrí telu. P N
- d. Duša je nesmrteľná. P N
- e. Každý má svoj počiatok vo chvíli, kedy sa duša spojí s embryom. P N
- f. Život sa začína narodením do tohto sveta. P N
- g. Materiálna existencia človeka pokračuje i po smrti. P N
- h. Život pozostáva z toho, čo sa nám každý deň deje. P N

3. S pomocou podobenstva k svetlu a zrkadlu popíšte spojitost' medzi dušou a telom: _____

4. ČASŤ

Medzi dušou a telom, ktoré spolu vytvárajú ľudskú bytosť, existuje výnimočný vzťah. Tento vzťah trvá iba počas smrteľného života. Keď sa spojenie medzi nimi skončí, obe sa vrátia do svojho pôvodného stavu – telo do sveta prachu a duša do duchovných svetov Boha, kde ďalej napriekuje. ‘Abdu’l-Bahá hovorí:

„Ľudský duch má začiatok, no nemá koniec – pretrváva navždy.“⁵

V jednom zo Svojich prehovorov objasňuje:

„Duch nepotrebuje telo, ale telo potrebuje ducha, inak nemôže žiť. Duša môže žiť bez tela, ale telo bez duše umrie.“⁶

Strážca vysvetľuje:

„Ohľadne ľudskej duše: Podľa bahájskeho učenia ľudská duša vzniká pri formovaní ľudského embrya, a po svojom oddelení od tela pokračuje vo vývoji a prechádza nekonečnými štádiami existencie. Jej napredovanie je teda nekonečné.“⁷

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Potrebuje telo dušu? _____

b. Potrebuje duša telo? _____

c. Ako sa po smrti zmení spojenie medzi telom a dušou? _____

d. Čo sa stane s dušou po smrti? _____

e. Ako dlho sa duša vyvíja? _____

f. Kedy sa život skončí? _____

2. Označte výroky, ktoré sú v súlade s tým, čo sme študovali v predchádzajúcich častiach:

a. Smrť je trest. P N

b. Vzťah medzi dušou a telom trvá iba počas smrteľného života. P N

c. Telo je schopné vyvíjať sa večne. P N

d. Duša sa bude vyvíjať navždy. P N

e. Smrťou sa život končí. P N

- f. Príde deň zúčtovania, kedy naše telá ožijú. P N
- g. Po smrti má duša viac slobody ako predtým. P N
- h. Život končí smrťou. P N
- i. Smrť by sme sa mali báť. P N
- j. Obživa, oblečenie, odpočinok a rekreácia sú potrebami duše. P N
- k. Dušu unavuje, ako jej telo berie energiu. P N
- l. Choroby ani slabosti tela dušu neovplyvňujú. P N
- m. Ľudská bytosť má svoje fyzické potreby i po smrti. P N

5. ČASŤ

Ukázali sme si, že duša neobýva fyzický priestor a nepodlieha prírodným zákonom ako fyzické bytosti. Duša ovplyvňuje svet prostredníctvom funkcií svojho tela, ale nie je to jediný spôsob, ktorým prejavuje svoje schopnosti. Bahá'u'lláh vyhlasuje:

„Vskutku vrvám, ľudská duša je povznesená nad vzostup či zostup. Je nehybná, a predsa sa vznáša. Pohybuje sa, a predsa stojí.“⁸

A ‘Abdu’l-Bahá hovorí:

„Vedzte, že pôsobnosť a vnímanie ľudského ducha je dvojitého druhu, teda ľudský duch má dva spôsoby fungovania a chápania. Jeden spôsob je prostredníctvom telesných prostriedkov a orgánov. Takto očami vidí, ušami počuje, jazykom hovorí...“

Druhý spôsob pôsobnosti a činnosti ducha je bez týchto telesných prostriedkov a orgánov.“⁹

1. Doplňte nasledujúce vety:
 - a. Ľudská duša je povznesená nad _____ či _____.
 - b. Je _____, a predsa sa _____.
 - c. _____ sa, a predsa _____.
2. Opíste dva spôsoby, prostredníctvom ktorých duša vníma tento svet a pôsobí v ňom: _____

3. Vedeli by ste uviesť príklady toho, ako duša pôsobí a koná bez telesných prostriedkov? _____

6. ČASŤ

Teraz si vo svetle predošej diskusie prečítajte nasledujúci výňatok z Písma od Bahá'u'lláha:

„Vedz, že ľudská duša je povznesená nad neduhy tela a myслe a je od nich nezávislá. To, že chorý človek vykazuje známky slabosti, spočíva v prekážkach, ktoré sa stavajú medzi dušu a telo. Pretože samotnej duše sa telesné tаžkosti netýkajú. Uvažuj o svetle lampy. I ked' vonkajší predmet bráni jej žiare, samotné svetlo i nadalej svieti nezmenšenou silou. Podobnou zábranou je nemoc, ktorá postihne ľudské telo a zamedzí tomu, aby duša prejavovala svoju prirodzenú moc a silu. Ked' však opustí telo, preukáže takú moc a zjaví taký vplyv, že sa jej nevyrovná žiadna pozemská sila. Každá čistá, každá rýdza a posvätená duša bude obdarená ohromnou mocou a bude jasať nesmiernou radosťou.“¹⁰

1. Vlastnými slovami vysvetlite, ako sa telesné a rozumové tаžkosti nedotýkajú duše a čo sa preukáže po jej oddelení od tela: _____

2. Zachováme si po smrti fyzického tela našu jedinečnosť? _____

7. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„A teraz čo sa týka tvojej otázky o ľudskej duši a jej prežití po smrti. Vpravde vedz, že duša sa bude po oddelení od tela rozvíjať, až kým nedospeje do prítomnosti Boha v stave a rozpoložení, ktoré nemôže zvrátiť ani beh vekov a storočí, ani zmeny a náhody tohto sveta. Pretrvá tak dlho, ako bude pretrvávať kráľovstvo Boha, Jeho mocnárstvo, Jeho vláda a moc. Bude prejavovať znamenia Boha a Jeho prídomky a bude zjavovať Jeho milujúcu láskavosť a štedrosť.“¹¹

1. Ako dlho sa bude duša rozvíjať po fyzickej smrti? _____

2. V akom stave bude duša pokračovať vo svojej večnej ceste smerom k božej prítomnosti? _____

3. Aké prídomky a znamenia bude duša v onom stave prejavovať? _____

4. Vyššie uvedené Bahá'u'lláhove slová vyjadrujú, že:
 - a. Kráľovstvo Božie bude trvať naveky. P N
 - b. Duša má schopnosť prejavovať vlastnosti Boha. P N
 - c. Modlitby, ktoré hovoríme pre zosnulých neovplyvňujú rozvoj ich duší. P N
 - d. Duša nikdy nezanikne. P N

8. ČASŤ

Bahá'u'lláh prehlasuje:

„Vedz, že každé počujúce ucho, ktoré je udržiavané čisté a nezanesené, musí vždy a zo všetkých strán načúvať hlasu vyslovujúcemu tieto sväté slová: „Vskutku, prináležíme Bohu a k Nemу sa navrátime.“ Záhady telesnej smrti človeka a jeho návratu neboli vyzradené a ešte vždy zostávajú neprečítané...“

Smrť každému presvedčenému veriacemu ponúka pohár, ktorý vskutku predstavuje život. Obdarúva potešením a prináša radosť. Udeľuje dar večného života.

A čo sa týka tých, ktorí zakúsili ovocie ľudského pozemského bytia, ktorým je uznanie jedného pravého Boha (Velebená bud' Jeho sláva!), ich ďalší život bude taký, že ho nie sme schopní opísť. Toto poznanie má jedine Boh, Pán všetkých svetov.“¹²

“Ó SYNU NAJVYŠŠIEHO! Zo smrti som pre teba učinil posla radosti. Prečo sa rmútiš? Učinil som, aby ťa svetlo zalievalo svojou nádherou. Prečo sa pred ním zahaľuješ?“¹³

1. Označte pravdivé a nepravdivé:
 - a. Duša človeka pochádza od Boha a k Nemу sa navráti. P N

- b. Všetko poznanie o živote po smrti je u Boha. P N
- c. Pre pravého veriaceho je smrť životom. P N
- d. Smrť prináša šťastie. P N
- e. Záhadu smrti všetci poznajú. P N
- f. Mali by sme si ceniť dary života a neobávať sa smrti, keďže je poslom radosti. P N
- g. Nie je dôležité, aby sme vedeli o živote po smrti. P N
2. Teraz napíšte krátky odsek o živote, smrti, tele a duši na základe toho, čo ste sa dozvedeli v predchádzajúcich častiach. _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

9. ČASŤ

‘Abdu’l-Bahá hovorí:

„Na začiatku svojho ľudského života bol človek embryom vo svete lona. Tam nadobudol schopnosti a danosti pre skutočné ľudské bytie. V onom obmedzenom stave mu boli udelené sily a schopnosti, ktoré potrebuje na tomto svete. Tu potrebuje oči, potenciálne ich už dostal v predošлом svete. Potrebuje uši, dostal ich tam, keď sa chystal a pripravoval na svoje nové bytie. Schopnosti požadované na tomto svete mu boli dané vo svete lona. V onom svete sa bol pripravil na tento svet, a keď prišiel sem, zistil, že má všetky potrebné schopnosti a že v tamtom svete bol nadobudol všetky končatiny a orgány nevyhnutné pre život tu. Podobne sa na tomto svete musí pripraviť“

na život na druhom svete. To, čo potrebuje vo svete Kráľovstva, musí získať tu. Práve tak, ako sa bol pripravoval vo svete lona a získaval sily, ktoré sú potrebné v tejto sfére existencie, musí na tomto svete potenciálne nadobudnúť nevyhnutné sily božskej existencie.“¹⁴

1. Označte pravdivé a nepravdivé:
 - a. Všetky schopnosti a danosti potrebné v tomto svete nám boli udelené vo svete lona. P N
 - b. Nepotrebjeme sa pripravovať na život v ďalšom svete. P N
 - c. Čo potrebujeme vo svete Kráľovstva, musíme získať tu. P N
 - d. Zmyslom tohto života je získať schopnosti a danosti potrebné pre ďalší život. P N
 - e. Skutočný život začína, keď človek zomrie a vstúpi do božského Kráľovstva. P N
 - f. Skutočný život začína na tomto svete a pokračuje po fyzickej smrti. P N

2. Ktoré schopnosti nadobúda ľudská bytosť vo svete lona? _____

3. Ktoré schopnosti by sme mali nadobudnúť tu pre posmrtný život? _____

10. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„V tento deň je povinnosťou človeka získať zo záplavy milosti ten podiel, ktorým ho Boh zalieva. Nech preto nik nezvažuje veľkosť či malosť niečej nádoby. Diel niektorých sa možno zmestí do dlane ľudskej ruky, diel iných možno naplní pohár či dokonca sud.“¹⁵

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:
 - a. Aká je povinnosť každého človeka v tento deň? _____
 - _____
 - b. Vymenujte niektoré požehnania, ktoré ste od Boha dostali. _____
 - _____

c. Čo vyjadruje slovo „nádoba“ uvedené v citáte vyššie? _____

d. Prečo by sme nemali zvažovať „veľkosť či malosť“ našej nádoby? _____

e. Uveďte príklady toho, ako sa človek môže Oberať o svoj podiel Božej milosti. _____

2. Označte pravdivé a nepravdivé:

a. „Veľkosťou alebo malosťou“ našej nádoby sa myslí, akí sme mûdri. P N

b. Pri službe Bohu musíme zabudnúť na svoje slabosti a dôverovať Mu. P N

c. Ak si v tomto svete nerozvinieme to, čo nám Boh dal, naše duše budú slabé, keď vstúpia na druhý svet. P N

11. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Pýtal si sa Ma na podstatu duše. Vskutku vedz, že duša je znamením Božím, nebeským drahokamom, ktorého skutočnú podobu nepochopili ani tí najučenejší z ľudí a ktorého záhadu nemá nádej odhaliť ani akákol'vek bystrá mysel'. Ona prvá spomedzi všetkého stvoreného ohlasuje znamenitosť svojho Stvoriteľa, prvá uznáva Jeho slávu, ľne k Jeho pravde a v úcte sa Mu klania.“¹⁶

1. Doplňte vety:

a. Duša je _____ Božím.

b. Duša je _____, ktorého _____

nepochopili ani tí najučenejší z ľudí _____

a ktorého _____ nemá nádej _____ ani akákol'vek bystrá mysel'.

- c. Ona _____
ohlasuje _____.
- d. Duša prvá _____ Božiu slávu.
- e. Duša prvá _____ k Božej pravde.
- f. Duša sa prvá Bohu v úcte _____.
2. Označte pravdivé a nepravdivé:
- a. „Odhaliť“ znamená zistiť. P N
- b. Spomedzi všetkých stvorených vecí mysel' prvá poznáva Boha. P N
- c. „Bystrá“ znamená inteligentná. P N
- d. Učený človek chápe tajomstvo duše. P N
- e. Božiu znamenitost' môžu ohlasovať len významní filozofi. P N
- f. Nie je potrebné rozjímať o duši, lebo ju nikdy nebudeme schopní pochopiť. P N

12. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Ste sťa vtáča, ktoré sa celou silou mocných perutí a s úplnou a radostnou dôverou vznáša nesmiernosťou nebies, až kým nie je nútené ukojiť svoj hlad. Vtedy sa túžobne obráti k vode a hline na zemi, ktorú má pod sebou. A keď upadne do zajatia osídel žiadosti, vybadá, že viac nedokáže pokračovať v lete do riš, z ktorých prišlo. Ono vtáča, ktoré dovtedy obývalo nebesia, nemá silu striast' bremä spočívajúce na zanesených perutiach, a tak je prinútené vyhľadať útulok v prachu. Preto si, ó Moji služobníci, nepošpiňte perute hlinou spurnosti a márnych túžob a nedopust'te, aby boli poškvrenené prachom závisti a nenávisti, aby vám nebránili vzlietnuť do nebies Môjho božského poznania.“¹⁷

1. Doplňte vety:
- a. Vtáča, o ktorom Bahá'u'lláh hovorí v tomto citáte, je _____ človeka.
- b. Toto vtáča je obyvateľom _____.
- c. Ak sú jeho krídla zanesené, toto vtáča je prinútené vyhľadať útulok v _____.
2. Odpovedzte na nasledujúce otázky:
- a. Ako sa môžu „perute“ duše „zaniest“? _____
- _____

- b. Uvedťte niektoré z bremien, ktoré ako „voda a hlina na zemi“ spočívajú na krídlach duše. _____

- c. Čo nám môže zabrániť vzletnuť do nebies božského poznania? _____

- d. Prečo by duša vymenila svoj nebeský domov za prach tohto sveta? _____

3. Označte pravdivé a nepravdivé výroky:

- a. Svetské putá nám zabraňujú duchovne rást'. P N
- b. Naša spurnosť a márne túžby sú prekážkami, ktoré nám zabraňujú v lete ku kráľovstvu Božiemu. P N
- c. Závist' a nenávist' sú prirodzené črty ľudskej bytosti a duši neškodia. P N
- d. Bremien, ktoré nám zabraňujú vznášať sa nesmiernosťou nebies, sa môžeme zbaviť tak, že sa odpútame od vecí tohto sveta. P N
- e. Domov duše je na tomto svete. P N

13. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Ked' stvoril svet a všetko, čo v ňom žije a čo sa v ňom hýbe, priamym pôsobením Svojej neobmedzenej a zvrchovanej vôle sa rozhodol udeliť človeku výnimočnú poctu a dal mu schopnosť poznáť Ho a milovať Ho. Túto schopnosť treba považovať za tvorivý podnet a prvotný zámer, ktorý je základom celého stvorenia. ... Najvnútornejšiu podstatu všetkého stvoreného zaplavil svetlom jedného zo Svojich mien a učinil ju príjemcom slávy jedného zo Svojich prídomkov. Na podstatu človeka však nasmeroval jas všetkých Svojich mien a prídomkov a učinil ju zrkadlom Svojho vlastného Ja. Zo všetkého stvoreného bol jedine človek vyvolený pre takú nesmiernu priazeň, takú trvalú štedrosť.“¹⁸

1. Doplňte vety:

- a. Boh sa rozhodol udeliť človeku výnimočnú poctu a dal mu schopnosť _____.

b. Najvnútorejšiu podstatu _____ stvoreného Boh zaplavil svetlom
_____ a učinil ju príjemcom slávy
_____.

c. Na podstatu človeka nasmeroval jas _____
_____ a učinil ju zrkadlom _____.

2. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Viete vymenovať niektoré prídomky Božie? _____

b. Aké sú niektoré z Božích prídomkov, ktoré sa môžu odrážať v ľudskej duši? _____

c. Ako sa tieto prídomky môžu prejaviť? _____

d. Pre akú veľkú priazeň bol človek vyvolený? _____

3. Označte pravdivé a nepravdivé výroky:

a. Človek sa neodlišuje od zvyšku stvorenia.	P ☐ N ☐
b. Schopnosť poznáť Boha a milovať Ho je tvorivým podnetom a prvotným zámerom, ktorý je základom celého stvorenia.	P ☐ N ☐
c. Najvnútorejšia podstata každej stvorennej veci je príjemcom jedného z prídomkov Boha.	P ☐ N ☐
d. Ľudská duša vie odrážať všetky prídomky Boha.	P ☐ N ☐

14. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Táto sila, ktorou Dennica božskej štedrosti a Zdroj nebeského vedenia obdarila ľudskú podstatu, je však v človeku utajená tak, ako sa plameň ukrýva vo svieci a ako sú svetelné lúče potenciálne prítomné v lampe. Vyžarovaniu tejto sily môžu zabrániť svetské túžby rovnako, ako môže prach a nečistota pokrývajúca zrkadlo zastrieľať svetlo slnca. Ani svieca, ani lampa sa nedokáže zapaliť bez pomoci, sama od seba. Takisto nebude nikdy možné, aby zrkadlo očistilo samo seba od prachu. Je jasné a zrejmé, že pokial' nie je zapálený oheň, lampa sa nikdy nerozožne, a pokial' nezotrieme prach z povrchu zrkadla, nikdy nemôže predstavovať obraz slnca ani odrážať jeho svetlo a slávu.“¹⁹

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Čo znamená slovo „utajený“? _____

b. Aké schopnosti sú ukryté v duši človeka? _____

c. Aké potenciálne schopnosti má lampa? _____

d. Aké potenciálne schopnosti má zrkadlo? _____

e. Čo musíme urobiť s lampou, aby vydávala svetlo? _____

f. Čo musíme urobiť so zrkadlom, aby odrážalo svetlo? _____

g. Môžu lampa a zrkadlo prejaviť svoje schopnosti sami od seba? _____

h. Ako môžeme tieto dva príklady pripodobniť k stavu ľudskej duše? _____

- i. Kto môže primáť ľudskú dušu, aby prejavila svoj potenciál? _____

15. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Dvercia k poznaniu Pradávnej bytosti vždy boli a naveky budú zatvorené pred tvárou ľudí. Porozumenie žiadneho človeka nikdy nedospeje k Jeho svätému dvoru. Avšak na znak Svojho milosrdenstva a na dôkaz Svojej láskyplnosti prejavil Ľud'om Úsvity Svojho božského vedenia, Symboly Svojej bozskej jedinosti a prikázal, že poznanie týchto Posvätených bytostí bude totožné s poznaním Jeho samotného. Každý, kto ich poznal, spoznal i Boha. Každý, kto načúval ich volaniu, naslúchal i hlasu Božiemu, a každý, kto dosvedčil pravdu ich zjavenia, dosvedčil i pravdu samotného Boha. Každý, kto sa od nich odvrátil, odvrátil sa i od Boha, a každý, kto v nich neuveril, neuveril ani v Boha. Každý z nich je Cestou Božou, ktorá tento svet spája s ríšou na výšinách, a je Vlajkou Jeho pravdy každému v kráľovstvách zeme i nebies. Sú Prejavmi Božími medzi Ľud'mi, dôkazmi Jeho pravdy a znameniami Jeho slávy.“²⁰

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Je nám umožnené poznat' Boha priamo? _____

b. Ako potom môžeme Boha spoznať? _____

c. Vymenujte niektoré Dennice božského vedenia. _____

d. Akému hlasu načúvali tí, ktorí počúvali Prejavy Božie? _____

e. Od koho sa odvraciame, keď sme nevšímaví voči volaniu Prejavov Božích? _____

2. Doplňte nasledujúce vety:

a. Dvercia k poznaniu Pradávnej Bytosti vždy boli a naveky budú _____

b. Porozumenie žiadneho človeka nikdy nedospeje k _____

c. Boh poslal Svoje Prejavy na znak Svojho _____ a na dôkaz svojej _____.

d. Poznanie Prejavov Božích je totožné _____.

e. Ten, kto ich poznal, _____.

f. Každý, kto naslúchal ich volaniu, _____

g. Každý z nich je Cestou Božou, ktorá _____

3. Označte pravdivé a nepravdivé výroky:

a. Duchovne rásť môžeme len vďaka vlastnému úsiliu. P N

b. Boh nám dal myseľ, a tá je pre naše napredovanie postačujúca. P N

c. Duchovne budeme napredovať, keď rozpoznáme Prejav Boží, a už sa viac nebudeme musieť snažiť. P N

d. Duchovne môžeme napredovať, keď rozpoznáme Prejav Boží a keď sa budeme snažiť žiť podľa Jeho učenia. P N

e. Boha môžeme spoznať priamo. P N

f. Ľudská bytosť môže dospieť do rovnakého stavu ako Boh. P N

g. Boh je povznesený nad ľudské porozumenie. P N

h. Keď naslúchame slovám Prejavu Božieho, je to ako počúvať hlas Boha. P N

16. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Proroci a Poslovia Boží boli zoslaní s jediným zámerom – viest' ľudstvo na priamu cestu pravdy. Zámerom Ich zjavenia bolo vzdelávať všetkých ľudí, aby sa v hodine smrti mohli s úplnou čistotou a posvätenosťou a v dokonalej odpútanosti vzniesť k trónu Najvyššieho.“²¹

V ďalšej časti pokračuje:

„Človek je zvrchovaný talizman. Avšak nedostatok správnej výchovy a vzdelania ho ochudobnil o to, čo je jeho podstate vlastné. K bytiu ho povolalo slovo vychádzajúce z úst Božích. Ďalšie slovo ho viedlo, aby spoznal Zdroj svojej výchovy a vzdelania. A nasledujúce slovo mu zabezpečilo postavenie a osud. Výnimočná bytosť vraví: Človeka považujte za baňu oplyvajúcnu drahokamami nedoceniteľnej hodnoty. Jedine výchovou a vzdelaním možno docieliť, že sa jej poklady vyjavia, a umožniť tak ľudstvu, aby ich využilo. Keby hockto rozjímal o tom, čo zjavili Písma zoslané z nebies Božej svätej vôle, razom by uznal, že ich zámerom je, aby sa všetci ľudia považovali za jednu dušu. Tak bude môcť byť každé srdce označené pečaťou nesúcou slová: „Kráľovstvo bude prináležať Bohu.“ Tak bude môcť svetlo božskej štedrosti, milosti a milosrdenstva obklopíť celé ľudstvo.“²²

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. S akým zámerom boli Proroci a Poslovia Boží zoslaní na zem? _____

b. Aký je zámer Ich zjavenia? _____

c. Čo znamená slovo „talizman“? _____

d. Aké dôsledky má na človeka nedostatok správnej výchovy? _____

e. Aký účinok má správna výchova? _____

f. Čo je Zdrojom výchovy človeka? _____

g. Aký je osud človeka? _____

h. Aké sú niektoré drahokamy, ktoré môže výchova vyjaviť? _____

- i. Čo razom uznáme, ak budeme rozjímať o tom, čo bolo zjavené v svätom Písme? _____
-
-
-

17. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Navyše si sa Ma spytoval na stav duše po jej oddelení od tela. Vpravde vedz, že Ľudská duša, ktorá kráčala po cestách Božích, sa istotne navráti a bude povolaná k sláve Milovaného. Pri spravodlivosti Božej! Dospeje k takému postaveniu, aké nemôže vykresliť žiadne pero ani jazyk opísať. Duša, ktorá bola verná veci Božej a neochvejne stála na Jeho ceste, bude mať takú moc, že z nej budú mať prospech všetky svety, ktoré nadovšetko Mocný stvoril.“²³

1. Doplňte nasledujúce vety:

a. Ľudská duša, ktorá kráčala po cestách Božích, sa istotne _____.

b. Dospeje k takému postaveniu, aké _____.

c. _____, ktorá bola _____ a neochvejne
_____ na _____, bude mať _____,
že z nej budú mať _____ všetky svety, ktoré _____.

18. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Blahoslavená je duša, ktorá je v hodinu oddelenia od tela očistená od mŕnych predstáv národov sveta. Takáto duša žije a pohybuje sa v súlade s vôleou svojho Stvoriteľa a vstupuje do najvyššieho raja. Budú okolo nej obchádzat' panney nebeské obývajúce najskvostnejšie kaštiele a Proroci Boží a Jeho vyvolení budú vyhladávať jej spoločnosť. Táto duša sa s nimi bude voľne rozprávať a bude im spomínať to, čo musela vytrpieť na ceste Boha, Pána všetkých svetov.“²⁴

„Hriešnym by mal odpúšťať a nikdy by nemal opovrhovať ich nízkym postavením, pretože nik nevie, ako sám skončí. Ako často hrievník v hodine smrti dospel k podstate viery a, vypijúc nesmrteľný dúšok, vzlietol ku Zhromaždeniu na výsostiah. A ako často sa oddaný veriaci v hodine nanebovstúpenia svojej duše zmenil natol'ko, že upadol do ohňa pekelného.“²⁵

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Aký by mal byť stav duše v okamihu oddelenia od tela? _____

b. Vymenujte niektoré márne predstavy. _____

c. V akom stave žijú a pohybujú sa duše očistené od márnych predstáv po smrti? _____

d. Kto bude takým dušiam spoločníkom? _____

e. Budú sa tieto duše môcť rozprávať s Prorokmi Božími a Jeho vyvolenými? _____

f. Vieme dopredu, ako a kedy sa nás pozemský život skončí? _____

g. Čo môžeme teraz robiť, aby sme nadobudli večný život, ktorý nám je súdený? _____

19. ČASŤ

‘Abdu’l-Bahá vysvetľuje:

„Ked'že ľudský duch po tom, čo zanechá svoju hmotnú podobu, žije večne, je ako všetko jestvujúce nepochybne schopné rozvoja a pokroku. Preto je možné modliť sa za zosnulú dušu, aby napredovala, aby jej bolo odpustené či aby získala božskú priazeň, štedrosť a milosť. Preto sa v Bahá'u'lláhových modlitbách žiada o Božie odpustenie a prepáčenie pre tých, ktorí sa pobrali na druhý svet. Navyše, rovnako ako na tomto svete ľudia potrebujú Boha, potrebujú Ho tiež na onom svete. Stvorenia majú neustále potreby a Boh je od nich vždy úplne nezávislý, či už na tomto alebo na druhom svete.“²⁶

Prečo by sme sa mali modliť za duše zosnulých?

20. ČASŤ

‘Abdu’l-Bahá píše:

„Ked' sa ľudská duša vznesie z tejto pomíňajúcej hromady prachu a povznesie sa k Božiemu svetu, spadnú závoje, skutočnosti vyjdú na svetlo, všetko predtým nepoznané sa objasní a skryté pravdy budú pochopené.“

Uvažujte, ako bola bytosť vo svete lona hluchá, slepá a nemá, ako bola ochudobnená o akékolvek vnímanie. Akonáhle však prešla z onoho sveta temnoty do tohto sveta svetla, jej oči uvideli, jej uši uslyšali a jazyk prevravel. Rovnako teda, akonáhle sa poponáhl'a preč z toho smrtel'ného miesta do kráľovstva Božieho, narodí sa v duchu. Otvoria sa oči jej vnímania, uši jej duše budú načúvať a všetky pravdy, ktoré si dovtedy nebola uvedomovala, budú jasné a zjavné.“²⁷

1. Doplňte vety:

a. Ked' ľudská duša opustí tento svet:

- závoje _____ ,
- skutočnosti _____ ,
- všetko predtým nepoznané _____ ,
- a skryté pravdy _____ .

b. Vo svete lona sme boli _____, _____, a _____ .

c. Ked' sme sa narodili do tohto sveta, dokázali sme _____, _____

a _____.

d. Podobne teda, akonáhle prejdeme do kráľovstva Božieho, _____

sa v _____.

e. Potom sa _____ oči nášho _____, uši našej _____ budú
_____ a všetky _____, ktoré sme si dovtedy neboli
uvedomovali, budú _____ a _____.

2. Označte pravdivé a nepravdivé výroky:

a. Vo svete lona sme vedeli o tomto svete. P N

b. Nás stav po smrti je nám v tomto živote skrytý. P N

c. Po smrti sa pred nami rozprestrú úplne nové obzory. P N

d. Ked' zomrieme, vrátime sa na tento svet, kde sa znova narodíme. P N

21. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„A teraz ohľadne tvojej otázky týkajúcej sa toho, či si ľudské duše i po oddelení od tela vzájomne jedna druhú uvedomujú. Vedz, že duše Bahovho ľudu, ktoré vstúpili do Karmínovej archy a usadili sa v nej, sa budú stýkať, dôverne sa zhovárať a vo svojom živote, túžbach a ciel'och budú tak úzko späté, že budú ako jedna duša. Ony sú vskutku tie, ktoré oplývajú poznaním, ktoré majú prenikavý zrak a ktoré sú obdaréné porozumením. Tak to prikázal Ten, kto je Vševediaci, nadovšetko Múdry.

Bahov ľud, ktorý obýva archu Božiu, si je všetok plne vedomý vzájomného stavu a rozpoloženia a spájajú ho putá blízkosti a družnosti. Takýto stav však musí závisieť od ich viery a správania. Tí, ktorí sú na tom istom stupni a majú to isté postavenie, si vzájomne plne uvedomujú schopnosti, povahu, úspechy a zásluhy. Avšak tí, ktorí sú na nižšom stupni, nemôžu primerane chápať postavenie tých, ktorí sú nad nimi, ani nemôžu doceniť ich zásluhy. Každý od svojho Pána získa svoj diel. Blahoslavený je ten, kto obrátil tvár k Bohu a neochvejne kráčal v Jeho láske, až kým jeho duša nevzlietla k Bohu, Zvrchovanému Pánovi všetkého, Najsilnejšiemu, vždy Odpúšťajúcemu, nadovšetko Milosrdnému.“²⁸

1. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Spoznáme v ďalšom svete ľudí, ktorých sme poznali v tomto svete? _____

b. Aké blízke bude spojenie medzi dušami v ďalšom svete? _____

c. Od čoho budú závisieť rozdiely a odlišnosti medzi dušami v ďalšom svete? _____

d. Bude niekto ochudobnený o Božiu milosť? _____

22. ČASŤ

Bahá'u'lláh hovorí:

„Ó Moji služobníci! Nermúťte sa, ak Boh v tých dňoch v tejto pozemskej ríši prikázal a prejavil to, čo protirečí vašim prianiam, pretože vás zaiste očakávajú dni blaženej radosti a nebeského potešenia. Vášmu zraku budú odhalené svety duchovne slávne a sväté. V tomto i v budúcich svetoch vám bude dané, aby ste požívali ich výhody, zakúšali ich radosti a získali podiel na ich milosti. Do každého jedného z nich bezpochyby dospejete.“²⁹

1. Označte pravdivé alebo nepravdivé:

a. Mali by sme byt smutní, ak sa veci nedejú, tak ako chceme. P N

b. Všetko dobré aj zlé je prikázané Bohom. P N

c. Očakávajú nás dni blaženej radosti. P N

d. Sme uistení, že uvidíme sväté a duchovne slávne svety. P N

e. Je naším osudom, aby sme požívali výhody svätých a duchovne slávnych svetov, a to v tomto i v budúcom živote. P N

2. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

a. Prečo by sme sa nemali rmútiť, keď sa deje to, čo protirečí našim prianiam? _____

b. Aký sľub nám Bahá'u'lláh v tomto úryvku dáva? _____

23. ČASŤ

V tomto kurze ste rozjímali o význame ľudského života. Veľa ste sa dozvedeli o podstate duše, o zmysle života na tomto svete, o nutnosti rozvíjať duchovné vlastnosti a o prísľuboch večného života plného radosti a slávy. V druhom celku knihy sme hovorili o dvoch aspektoch zmyslu života – o našom duchovnom a intelektuálnom raste a o podielaní sa na zmene spoločnosti. Teraz vo svetle pochopenia o pokroku duše, ktoré ste nadobudli, máte príležitosť znova premýšľať o onom koncepte a o dôležitosti zaoberať sa obomi spomenutými aspektmi. Pri týchto úvahách môže byť užitočné, keď vo svojej skupine prediskutujete nižšie uvedené témy.

1. *Rozvoj duchovných vlastností.*
2. *Dodržiavanie Božích zákonov.*
3. *Prispievanie k blahobytu ľudskej rasy.*
4. *Napredovanie na ceste služby.*

ODKAZY

1. ‘Abdu’l-Bahá, prednáška z 10. novembra 1911 publikovaná v *Paris Talks: Addresses Given by ‘Abdu’l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2006, 2016 dotlač), č. 29.12-13, s. 109
2. Z listu napísaného 1. apríla 1946 v mene Shoghiho Effendiho uverejneného v *Lights of Guidance: A Bahá’í Reference File* (Nové Dillí: Bahá’í Publishing Trust, 1988, 2010 dotlač), č. 1820, s. 537
3. Z listu napísaného 28. júla 2016 v mene Svetového domu spravodlivosti
4. ‘Abdu’l-Bahá, *Some Answered Questions* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2014, 2016 dotlač), č. 66.3, s. 352-353
5. Tamtiež, č. 38.5, s. 220
6. ‘Abdu’l-Bahá, prednáška z 9. novembra 1911 uverejnená v *Paris Talks*, č. 28.16, s. 104
7. Z listu napísaného 31. decembra 1937 v mene Shoghiho Effendiho uverejneného v *Lights of Guidance*, č. 680, s. 204
8. Bahá’u’lláh, *Výber z Bahá’u’lláhových spisov*, LXXXII
9. ‘Abdu’l-Bahá, *Some Answered Questions*, č. 61.1-2, s. 334
10. Bahá’u’lláh, *Výber z Bahá’u’lláhových spisov*, LXXX
11. Tamtiež, LXXXI
12. Tamtiež, CLXV
13. Bahá’u’lláh, *Skryté slová* (Bratislava: Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike, rok), č. 32 z arabčiny, s.
14. ‘Abdu’l-Bahá, prednáška z 6. júla 1912 uverejnená v *The Promulgation of Universal Peace: Talks delivered by ‘Abdu’l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2012), s. 315-316 (autorizovaný preklad)
15. Bahá’u’lláh, *Výber z Bahá’u’lláhových spisov*, V
16. Tamtiež, LXXXII
17. Tamtiež, CLIII
18. Tamtiež, XXVII
19. Tamtiež, XXVII
20. Tamtiež, XXI
21. Tamtiež, LXXXI
22. Tamtiež, CXXII

23. Tamtiež, LXXXII
24. Tamtiež, LXXXI
25. Tamtiež, CXXV
26. ‘Abdu’l-Bahá, *Some Answered Questions*, č. 62.3, s. 340-341
27. ‘Abdu’l-Bahá, *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015 dotlač), č. 149.3-4, s. 246-247
28. Bahá'u'lláh, *Výber z Bahá'u'lláhových spisov*, LXXXVI
29. Tamtiež, CLIII